ZIRC ÉS VIDÉKE

PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Új folyam 4. évf. 3. szám | Ára: 200 Ft | Megjelenik havi egy alkalommal | 2021. március 12.

Petőfi és Kossuth, szabadságunk nagyjai

MÁRCIUS IDUSÁRA EMLÉKEZVE

Éppen egy évvel ezelőtt a koronavírus megjelenése a világon és hazánkban – mondhatni – teljesen háttérbe szorította nemzeti ünnepünket is. A veszélyhelyzet kihirdetése miatt elmaradtak a március 15-ei ünnepi rendezvények.

Az idei tavasz nemcsak a természet megújulásának rügyező ígéretét hordozza mindannyiunk szívében, hanem a sokunk számára újraértelmezett szabadság rég várt reményét is, amely a koronavírus okozta korlátozások, a személyköziség háttérbe szorítása, a hosszú bezártság okán egyre sürgetőbb teret nyer magának.

A „Márciusi Ifjak" közül *Petőfi Sándor* költő „Csalogányok és pacsirták" (kelt. Szatmár, 1846. szeptember eleje) című költeményének második szakasza, bár természetesen nem egy világjárványról szól, hiszen a betegséget mint metaforát használja a poéta, mégis hátborzongatóan illik jelenlegi helyzetünkre is – bizakodásunkat táplálva optimista jóslatával együtt:

„Sínlődik az emberiség,
A föld egy nagy betegház,
Mindegyre pusztít a láz,
S már egy egész ország esék
Áldozatául,
És több elájul;
S ki mondja meg:
Hol ébrednek föl majd e nemzetek,
Ezen-e vagy a másvilágon,
Muló-e vagy örök az álom? -
De ím a bajnak közepette
Fiait az ég el nem feledte,
Megszána minket nagy
fájdalmainkban,
Orvost küld hozzánk, és ez útban is
van,
És már maholnap meg is érkezik,
Midőn hóhérink észre sem veszik. -
Tiéd minden dal, minden hang,
Melyet kezemben ád a lant,
Te lelkesítesz engemet,
Tenéked ontom én könyűimet,
Én tégedet köszöntelek,
Te a beteg
Emberiségnek orvosa, jövendő!"

Petőfi jövőnket illető próféciája igazolódni látszik, hiszen a járványhelyzet szakértő kezelésének köszönhetően, ahogy a mondás is tartja, immár láthatjuk a fényt az alagút végén… mégha időről időre sajnos térdre kényszeríti is a vírus terjedése országunkat.

Biztonságunk, egészségünk megőrzésének további érdekében a gyülekezés változatlanul tilos, amely ez értelemben – a tavalyihoz hasonlóan – nem teszi lehetővé, hogy nemzeti ünnepünket együtt, közösségünk körében ünnepelhessük meg.

A Zirc és Vidéke aktuális lapszámában felidézzük március 15-e, az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc legfontosabb eseményeit, megemlékezve Magyarország újkori történetének egyik meghatározó faktumáról, mely a modern nemzeti identitás egyik alapkövévé vált azáltal, hogy egyszerre törekedett az egyéni szabadságjogok kivívására és a nemzeti önrendelkezés megteremtésére. *(Csaba Lilla)*

Történelmünk jeles eseményére emlékező írásunk a 6-7. oldalon.

Növekvő oltási igény, zavartalan működés

A Zirci Erzsébet Kórház-Rendelőintézet dolgozóinak egyharmada – az orvosok közül mindenki – igényelte a vakcinát, egyharmaduk viszont nem kaphatta meg, mert már átestek a fertőzésen. A kezdeti közel ötvenszázalékos arány mostanra tovább javult, a zirci egészségügyi dolgozók körében még legalább huszonöt százalékkal nőtt az oltási igény. Az egészségügyi jogviszony megváltozása ellenére a kórház dolgozói közel száz százalékban maradtak, így az intézmény működése zavartalan. Járványügyi körképünk második részében *dr. Vermes Tamás* főigazgatót kérdeztük. (4. oldal)

Zirc Városi Önkormányzat 2021. évi költségvetésének elfogadására is sor került az elmúlt időszak polgármesteri döntései közepette (3. oldal)

MÁRCIUS 22. A VÍZ VILÁGNAPJA

Víz nélkül nincsen élet a Földön. Ezt a megállapítást mindannyian ismerjük, és könnyen beláthatjuk, elég, ha csak arra gondolunk, hogy az emberi test 75 százaléka víz. Fontos, hogy megóvjuk ezt a természeti kincsünket, amely nem áll korlátlanul a rendelkezésünkre. A védelem különösen fontos az olyan karsztos területeken, ahol Zirc is található – *dr. Kutasi Csaba* írása az 5. oldalon.

NYERŐ PÁROS

Mozgó Világ rovatunkban bemutatjuk Kocsis Imre zirci raliversenyzőt, aki eredményes évet hagyott maga mögött navigátorával, Henszelmann Zsolttal (12. oldal)

TÁJÉKOZTATÁS A VÉDELMI INTÉZKEDÉSEK IDEIGLENES SZIGORÍTÁSÁRÓL

A Kormány a 104/2021. (III.5.) és a 111/2021. (III.6.) Kormányrendeletek elfogadásával a koronavírus-járvány elleni védelmi intézkedések ideiglenes szigorításáról döntött.

2021. március 22-ig érvényben levő szigorítás:

- Közterületen, illetve nyilvános helyen mindenki köteles – az egy háztartásban élők kivételével – a másik embertől lehetőség szerint 1,5 méter távolságot tartani.
- Belterületen fekvő utcán és közterületen mindenki köteles az orrot és a szájat folyamatosan elfedő módon maszkot viselni.
- Az egyéni szabadidős sporttevékenység kül- és belterületen is megengedett maszk viselése nélkül azzal, hogy másoktól 1,5 méter távolságot kell tartani.
- A parkok, arborétumok és erdők nyitva maradnak.
- Nyitvamaradó üzletek: élelmiszerüzlet; drogéria, háztartási terméket árusító üzlet; munkavégzés, gazdasági, mezőgazdasági, erdészeti tevékenységhez szükséges nélkülözhetetlen anyagokat, eszközöket árusító üzlet; állateledelt, takarmányt forgalmazó üzlet; kertészeti áruda; mezőgazdasági üzlet, műtrágyát értékesítő üzlet; vágóhíd; piac; gyógyszert, gyógyászati segédeszközt, optikai eszközöket forgalmazó üzlet; benzinkút; dohánybolt; újságos.
- A vendéglátó üzletek elvitelre alkalmas ételeket árusíthatnak.
- A szolgáltatások közül elérhető marad: bankok; közlekedési, szállítási szolgáltatás; magánegészségügyi szolgáltatás; szociális szolgáltatás; posta, csomagküldés; lottózó; járműszerviz, háztartási gépszerviz, épületgépészeti szolgáltatás; informatikai szolgáltatás; temetkezés; állategészségügyi szolgáltatás; ügyvéd; közétkeztetés, jármű- és gépkölcsönzés, mosás, tisztítás.

Április 7-ig érvényben lévő szabályozás:

- A köznevelési intézmények és a szakképző intézmények digitális munkarendben működnek, az óvodákban pedig rendkívüli szünet van érvényben.
- Az általános iskolák és az óvodák a szülő kérelmére – kizárólag a legszükségesebb esetek tekintetében – gyermekfelügyeletet biztosítanak.
- A bölcsődék továbbra is nyitvatartanak.

Viziné dr. Horváth Judit
jegyző

Kedves Olvasóink!

A 104/2021 (III.5.) Korm. rendelet értelmében

a zirci Városi Könyvtár szolgáltatása (kisablakos kölcsönzés is)

2021. március 22-ig szünetel.

Megértésüket köszönjük!

HIRDETÉS

AEGON

Aegon Magyarország
Zirc, Kossuth L.u.11.
06-88-414-169

NYITVATARTÁS:

H	13:00-17:00	0630/9743249
K	09:00-13:00	0620/9676632
SZ	09:00-13:00	0630/9743249
CS	09:00-13:00	0630/5442237
	13:00-17:00	0630/9553121

Ma tegyünk a holnapért!

RAGYOGJ!
ZIRC 2023
Veszprém-Balaton 2023
Európa Kulturális Fővárosa

FELHÍVÁS

Zirc Városi Önkormányzat 2020. december 1-jén csatlakozott a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa programhoz.

Ezáltal lehetősége van a város intézményeinek, vállalkozásainak, civil szervezeteinek és magánszemélyeinek 2021-2023 közötti programokra pályázni az EKF keretein belül.

Kérjük, aki kellő elszántságot érez magában, hogy alakítsa ezt a közös munkát, nyújtsa be rövid (legfeljebb 1 oldalas) pályázati anyagát a turizmus@zirc.hu e-mail címre. Fogalmazza meg, mit vár el a csatlakozástól, milyen konkrét javaslatai vannak!

Egyúttal felhívjuk minden kedves érdeklődő figyelmét a Kulturális-Művészeti projektek pályázati kiírásra, amely a veszprembalaton2023 oldalon elérhető. Aki az önkormányzaton keresztül szeretne csatlakozni a tervezett projektjével a fenti pályázat beadásával, kérjük előtte egyeztetés céljából keresse Hevesiné Németh Mariannt, városunk Veszprém-Balaton 2023 EKF program kapcsolattartóját a turizmus@zirc.hu e-mail címen vagy a 30/294-7499-es telefonszámon.

Sok szeretettel várjuk jelentkezését!

Ottó Péter
polgármester

Adománygyűjtés a Segítő Kezek Házánál

A Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ 2021. március 16. és 26. között ruhagyűjtést tart. A jó állapotú, hordható, használható felnőtt- és gyermekruhákat, lábbeliket, ágyneműt, függönyt a Segítő Kezek Háza bejáratánál lehet elhelyezni. A veszélyhelyzet és a szigorító intézkedések miatt a helyben történő osztásra jelenleg nem kerülhet sor, ennek ellenére várják az adományokat. A Segítő Kezek Házában működő bolt a szigorító intézkedések miatt 2021. március 8. és 22. között zárva tart.

Tartós szeretet – Nagyböjti élelmiszergyűjtés

Városunkban is megszervezésre kerül a Katolikus Karitász által meghirdetett nagyböjti élelmiszergyűjtés a Zirci Árpád-házi Szent Erzsébet Katolikus Karitász koordinálásában. A március 6-21. közötti időszakban szeretettel várnak tartós élelmiszer- vagy pénzadományt az apátsági templom Szent Kereszt oltáránál a szentmisék előtt vagy után. A felajánlott és vásárolt élelmiszerekből összeállított csomagot a karitász tagjai húsvétra eljuttatják a nélkülöző családoknak, egyedül élőknek. (A központi gyűjtésre a március 7-14. közötti időszakban került sor, fenti időpont a zirci templomi gyűjtésre vonatkozik.)

ZIRC ÉS VIDÉKE PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Felelős kiadó: Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB
(8420 Zirc, József A. u. 1.) **Adószám:** 15569499-1-19
Telefon: +36 88/593-810 **E-mail:** zivi@zirckultura.hu
ISSN szám: ISSN 1215-4156 (Nyomtatott), ISSN 2631-0163 (Digitális)

Szerkesztő munkatársak: Kelemen Gábor, Csaba Lilla

Az újság példányonkénti ára: 200,- Ft. Előfizetési díj félévre (12 lapszám) 2.400,- Ft, egy évre (24 lapszám) 4.800,- Ft.
Megrendelhető a kiadónál, a www.zirckultura.hu honlapról letölthető formanyomtatvány kitöltésével.

Költségvetés, közlekedésfejlesztés, ösztöndíjak

Beszámoló az elmúlt időszak polgármesteri döntéseiről

A kihirdetett veszélyhelyzetben, a katasztrófavédelmi törvény alapján Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének hatáskörét a polgármester gyakorolja, aki döntéseit a képviselők véleményének, javaslatainak figyelembevételével hozta meg.

Elfogadásra került az önkormányzat 2021. évi költségvetése, melynek összege 2 444 108 140 forint. „A működtetési feladatok megfelelő színvonalon történő ellátása biztosított. A költségvetés felhalmozási oldalát tekintve nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a pályázati forrásokból megvalósítandó fejlesztések száma, nagysága és a megvalósítás feszített üteme nagyfokú fegyelmet követel" – olvashatjuk a költségvetésről szóló rendeletben.

A „Fenntartható közlekedésfejlesztés Zircen" projekt keretében a buszöböl és gyalogátkelőhelyek kivitelezésére irányuló nyílt közbeszerzési eljárás dokumentációjának jóváhagyására is sor került. Az eljárást két részfeladatra bontotta az önkormányzat, az első a Deák F. u. 59. szám előtti autóbuszmegálló helyén autóbuszöböl és a hozzá tartozó gyalogos felület kialakítását, a meglévő aránytalanul széles útcsatlakozás autóbuszöböl felőli részének elbontását, rendezését, valamint az új peronhoz kapcsolódó új járda építését célozza. A második rész a gyalogátkelőhelyek kiépítését tartalmazza járdacsatlakozásokkal a Kossuth utcai benzinkút mellett és a Bagolyvár előtt, valamint a Köztársaság u. 7. szám előtt. A közlekedésfejlesztési projekt több elemből áll, a Zirc és Kardosrét közötti kerékpárút, az Alkotmány utca felújítása, valamint az autóbusz-pályaudvar kiszolgáló épülete már elkészült.

Az „Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések" 2020. évi projekt keretében megvalósuló Liszt Ferenc, Berek, Boksa és Eötvös Károly utcák burkolatának aszfaltos felújítására vonatkozóan a kivitelező és a műszaki ellenőr kiválasztására került sor.

Közútkarbantartó eszköz beszerzésére irányuló pályázat benyújtásáról is döntés született a „Bakonyért" Egyesület illetékességi területén érvényes „Bakonyi települések megújítása, közösségi élettér és szolgáltatások fejlesztése" című felhívásra. Az igényelt támogatás összege három millió forint, melyhez közel egymillió forint önrészt biztosít az önkormányzat.

Arról már hírt adtunk korábban, hogy sor került a Zirc város középiskolai tanulmányi ösztöndíja első félévi kiírására benyújtott pályázatok elbírálására. Összesen 34 diák részesül ösztöndíjban, ők: *Ábrahám Gábor Zoltán*, *Balogh Péter Dániel*, *Berkes Mihály*, *Biber Cintia*, *Bittmann Marcell*, *Dobos Gergely Csanád*, *Fazekas Ármin*, *Francsics Fanni*, *Gurdon László*, *Győrffy Zsófia*, *Hamvasi Gréta Virág*, *Helt Gergő*, *Kapitány Dorottya*, *Klein Vivien*, *Kondora Bernát*, *Kovács Blanka*, *Kovács Dorottya*, *Kovács Laura*, *Kovács Luca*, *Lajtafalvi Eszter*, *Lekrinszky Anett*, *Majer Szabolcs*, *Mészáros András Bálint*, *Molnár Petra*, *Oláh Lili*, *Palánkai Tünde Orsolya*, *Rátódi Ildikó Katalin*, *Skobrák Vivien Anasztázia*, *Sömjén Máté*, *Szilágyi Zalán*, *Tokár Péter István*, *Tribel András*, *Vajcs Luca*, *Vintze Regina*. Az ösztöndíj havi tízezer forintot jelent a második tanulmányi félévre, és azon zirci diákok nyerhették el, akik az ezt megelőző félévben legalább 4,7-es tanulmányi átlagot értek el. Az első félévi ösztöndíjak átadására rendre a március tizenötödikei ünnepség keretében szokott sor kerülni, azonban ennek megtartására most nincs lehetőség, így postán kapják meg a fiatalok az oklevelet.

Gratulálunk az ösztöndíjasoknak, és valamennyi kiváló tanulmányi eredményű zirci fiatalnak! Méltán büszkék rájuk a szüleik, régi és mostani iskolájuk és természetesen Zirc városa.

KG

Költségvetések, beiratkozás, nyári nyitvatartás

A kihirdetett veszélyhelyzetben nincs lehetőség a társulási tanácsok összehívására, hatáskörüket a katasztrófavédelmi törvény alapján az elnök gyakorolja, aki döntéseit a tanácstagok véleményének, javaslatainak figyelembevételével hozta meg.

Elfogadásra került a Zirci Járás Önkormányzati Társulás 2021. költségvetése, melyben célul tűzték ki – a társult önkormányzatok költségvetési pozícióját, lehetőségeit figyelembe véve – a társulás által felvállalt feladatok megfelelő színvonalon történő ellátását. Az önkormányzati társulás idei költségvetése 218 millió forintban, az általa fenntartott intézmény, a Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ költségvetése pedig 197 millió forintban került megállapításra.

A Zirci Járás Szociális Szolgáltató Központ alapító okiratának módosítására is sor került, melyre azért volt szükség, mert az intézményben foglalkoztatott védőnők közalkalmazotti jogviszonya 2021. március 1-jétől egészségügyi szolgálati jogviszonnyá alakult át.

Több döntés született a Zirc és Lókút Óvodatársulás Társulási Tanácsához kapcsolódóan is. Az óvodatársulás költségvetése 257 millió forinttal, az általa fenntartott Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde költségvetése valamivel több, mint 256 millió forinttal került elfogadásra.

A Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde 2021–2022-es nevelési-gondozási évre történő beiratkozás időpontjának meghatározásáról is döntés született. A bázisintézménybe május 13-án, 14-én és 17-én 6.30-17.00 óráig, a lókúti és a borzavári tagintézménybe egyformán május 14-én és 17-én 7.00-16.00 óráig írathatja be személyesen a szülők egyike a gyermekét.

A Zirc és Lókút Óvodatársulás fenntartásában lévő óvodák, illetve a zirci bölcsőde nyári nyitvatartásának meghatározásáról is döntés született, melyet alábbi táblázatunk szemléltet.

A Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde bázis- és tagintézményeinek 2021. évi nyári nyitvatartása:	
Bázisintézmény óvoda (Zirc)	*Bázisintézmény bölcsőde*
06.01-től 07.23-ig nyitva	06.01-től 08.06-ig nyitva
07.26-tól 08.20-ig zárva	08.09-től 08.20-ig zárva
08.23-tól 08.31-ig nyitva	08.23-tól 08.31-ig nyitva
Lókúti óvoda	*Borzavári Manókert Óvoda*
06.01-től 06.11-ig nyitva	06.01-től 07.09-ig nyitva
06.14-től 07.16-ig zárva	07.12-től 08.13-ig zárva
07.19-től 08.31-ig nyitva	08.16-tól 08.31-ig nyitva

HÚSVÉTI HAGYOMÁNYAINK RÉGEN ÉS MA

A Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola felső tagozatos diákjai Géring Klára tanárnővel 2020 tavaszán összegyűjtöttek egy csokorra való nagyheti, húsvéti szokást saját családjuk köréből.

Önöknél hogyan volt régen?
Mely szokásokat tartják ma is?

A gyűjtemény bővíthető, szeretnék, ha mások is tennének a bakonyi népszokások, hagyományok húsvéti kosárkájába. A leírásokat – amelyek tetszés szerint fotókkal is illusztrálhatók – a kelemen83@gmail.com és a geringklari@gmail.com e-mail címre várjuk, lehetőség szerint az adatközlő nevének feltüntetésével. A tárgymezőbe kérjük, írják be: „HÚSVÉTI NÉPSZOKÁSOK".

A beküldés határideje: 2021. március 24. (szerda)

A feldolgozott, gazdag anyagot a város honlapján folyamatosan bővítjük, és a Zirc és Vidéke újságban is közöljük a húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódóan.

Gyűjtsük és örökítsük tovább együtt az ünnepi emlékeket!

Járványügyi körkép II. – Zirci Erzsébet Kórház-Rendelőintézet

A Zirci Erzsébet Kórház-Rendelőintézetben is megtörtént a vakcinát felvevő egészségügyi dolgozók beoltása, oltópontként is működik az intézmény.
***Dr. Vermes Tamás* főigazgató úrral beszélgettünk.**

– A kórház dolgozóinak oltása januárban indult. Hogyan alakult a részvétel, milyen vakcinával oltottak, milyen tapasztalataik vannak?

– Az első három turnusban összesen 110 egészségügyi dolgozót oltottak be Pfizer–BioNTech vakcinával, február 12-ig mindenki megkapta a második oltást is. Első körben dolgozóink egyharmada – orvosaink közül mindenki – igényelte a vakcinát, egyharmaduk viszont nem kaphatta meg, mert már átestek a fertőzésen. Az országos adatok alapján ez egy átlagos átoltottság, ami folyamatosan emelkedik dolgozóink saját egészsége, pácienseink és a krónikus osztályon ápolt idős betegeink védelmében is. Mostanra a kezdeti közel 50 százalékos arány tovább javult, egészségügyi dolgozóink körében még legalább 25 százalékkal nőtt az oltási igény, amit azonnal teljesítünk. Nagyon örülök annak, hogy a dolgozók jelentős része átérzi az oltás fontosságát, és él a soronkívüliség előnyével. Az oltásokat követően semmilyen mellékhatást nem észleltünk magunkon, néhányunknál az oltás másnapján erőteljesebb mozgásra csekély vállizomfájdalom jelentkezett, de ez egy napon belül megszűnt. Azt gondolom, hogy még a középsúlyos szövődmények is sokkal enyhébbek, mint egy COVID-fertőzés tünetei.

– Sok ellentmondó információ kering a világhálón a védőoltásokról. Miért javasolja az embereknek az oltásra jelentkezést?

– Nem szeretném minősíteni, de a legenyhébb szó is a butaság és a tudatlanság. Megdöbbent, hogy még tanult emberek is valami egyéni tapasztalat, vagy hallott/vélt okokból tartózkodnak a védőoltástól, amikor azokat olyan világcégek szállítják, akiknek több évtizedes tapasztalatuk van a vakcinák gyártásában, egyesek mégis minden alap nélkül kételkednek ennek a jóságában. A védőoltást mindenképpen ajánlom, mert akkor fog a vírus megszűnni, vagy legalább nyugvópontra jutni, az élet és a gazdaság pedig visszatérni a normál kerékvágásba, ha az úgynevezett nyájimmunitás kialakul, azaz a lakosság legalább 60-70 százaléka beoltásra kerül, mert a vírus terjedését ezzel lehet megakadályozni. Ezt a nyájimmunitást kellene elérni az emberiség 60 százalékánál is, hiszen világjárványról van szó. Megnyugtató, hogy a háziorvosok is aktívan részt vesznek a lakosság immunizálásában.

– Februártól kijelölt oltópontként is működik a zirci kórház.

– A nappali kórház jól izolálható helyiségeiben kialakítottuk az oltópontot, állandó jelleggel. Hétköznapokon az egészségügyi dolgozókat és az oltásra berendelteket a Pfizer vakcinával oltjuk: múlt pénteken például több mint 200 fő behívott pácienst. Tömeges oltópont is vagyunk: múlt hétvégén a tömeges berendeléssel kapcsolatos központi technikai probléma ellenére is rendkívüli ügyeletet kellett adni, ahol szombaton senki, míg vasárnap 11 fő jelentkezett a szombati berendeltek közül, ők természetesen megkapták az AstraZeneca oltást.

– Honnan érkeznek az oltásra a páciensek?

– Jellemzően zirciek és a járás területén élő páciensek jönnek, de mindenkit beoltunk, aki az oltásra behívottak listáján szerepel.

– Hogyan zajlik az oltás? Mik a tapasztalatok az esetleges mellékhatások terén?

– A kórház előre megkapja az adott napon oltásra berendelt páciensek listáját. Az érkezők beengedése az ide rendelt katonai személyzet segítségével, név szerint történik, a beazonosítás és az adminisztráció után jó ütemben lezajlik az oltás. Az oltást követő 20-30 perces megfigyelési idő alatt eddig nem tapasztaltunk semmilyen, beavatkozást igénylő rövidtávú allergiás reakciót, oltási szövődményt egyik vakcina esetében sem. Eddigi információnk szerint többeknél enyhe végtagfájdalom jelentkezett az oltás helyén, ami egy nap alatt elmúlt.

– A járvány megszűnéséig továbbra is érvényesek a járóbeteg-szakellátás rendeléseire vonatkozó szabályok?

– Betegeink érdekében továbbra is elvárjuk, hogy az épületbe mindenki maszkban lépjen be, kezet fertőtlenítsen. Honvédségi állományba tartozó katonai személyzet segít abban, hogy a reggeli, viszonylag nagyobb forgalmú időszakban a laborba és a szakrendelésekre érkezők külön bejáraton jöjjenek az épületbe, fizikailag elkülönüljenek egymástól. A katonák napközben is felügyelik a járóbeteg-szakrendelést, megmérik a páciens hőmérsékletét, néhány irányító kérdést tesznek fel. Ha a beteg nem ad okot gyanúra, mehet tovább a szakrendelésekre. Ha valakinél felmerül a COVID-fertőzés gyanúja, akkor a háziorvosához irányítjuk. A műtétre érkező betegeknél kicsit szigorítottunk, ott a kikérdezésen túl antigén tesztet is csinálunk: ez egy 10-15 perces eljárás, ami megbízhatóan mutatja ki, hogy van-e a szervezetben fertőzés, tehát nem ellenanyagot szűr, hanem a vírus jelenlétét mutatja ki 95 százalékos találati valószínűséggel. Köszönjük a lakosság megértését, mert azt tapasztaljuk, hogy mindenki türelemmel viseli a gátakat, amiket kényszerűségből eléjük állítunk, és fegyelmezetten veszik igénybe az egészségügyi ellátást.

– A krónikus belgyógyászati osztályon fekvő, hosszú ideje látogatási tilalom mellett ápolt betegeket hogyan tudják lelkileg segíteni az elzártság és a betegség miatti súlyos lelki teher elviselésében?

– Ez egy nagyon nehéz probléma. Betegeink esetében próbáljuk a családjukkal való kapcsolattartást segíteni, és a nővérek, amennyire idejük, erejük engedi, kicsit átmentek lelki támaszt nyújtó pszichológusba, és többet foglalkoznak a betegek kis személyes igényeivel. Nincsenek illúzióink, látjuk, hogy idős betegeink nagyon megszenvedik ezt az időszakot.

– A védelmi intézkedések szigorításáról szóló, március 8-tól érvénybe lépett kormányrendelet érinti-e a betegellátást?

– A zirci kórház állami egészségügyi ellátást nyújt, ezért nem vonatkozik rá a rendelet, ami egyébként a magánszolgáltatóknak is felmentést ad. A járóbeteg-szakellátáson tehát az eddigi szabályok betartása mellett, újabb korlátozások nélkül fogadunk mindenkit. A mozgásszervi rehabilitációs és a krónikus belgyógyászati osztályokra is korlátozások nélkül vesszük fel a betegeket, természetesen figyelve a COVID-fertőzöttek kiszűrésére. Március 5-én érkezett egy egészségügyi miniszteri egyéni utasítás, ami az egynapos sebészeti tevékenység újra felfüggesztését rendeli el. Amíg nem lesz egyértelmű, hogy ez az önálló járóbeteg-ellátás keretében végzett műtétekre is vonatkozik-e, addig úgy döntöttünk, hogy felfüggesztjük a kórház egynapos sebészeti tevékenységét. Bízom abban, hogy ez a kéthetes szigorítás segít, és az emberek oltási aktivitása is erősödni fog, hogy újra szabadabban élhessünk.

– Március 1-ig kellett dönteni az egészségügyi dolgozóknak az új szolgálati jogviszony szerződéseik aláírásáról. Hogyan fogadták az új foglalkoztatási feltételeket a dolgozók?

– A többszörös, többszintű kommunikáció ellenére is okozott egy kis zavart a dolgozók fejében az új szerződés, és bizonyos területeken egyfajta bizonytalanságot is éreztek a jövőjüket illetően az emberek, nem teljesen ok nélkül. Végül nagyon jó arányban írtak alá a dolgozók: valamennyi orvosunk örömmel maradt. Az egészségügyi szakszemélyzet közül ketten nem írtak alá, de egyikük családi okok miatt egyébként is távozni készült. A gazdasági, műszaki területen dolgozók közül a pénzügyi, a munkaügyi és a kontrolling területen lévők bizonytalankodtak, ami számomra meglepő volt, hiszen a kirendelés ténye esetükben nem reális veszély. El kellett fogadni a döntésüket, hogy alig két százalékuk távozik. Kis kórház lévén minden feladatra egy szakember van, ezért problémát jelent a távozók pótlása, amit más ágazatból és saját munkaerő képzésével igyekszünk megoldani. Összességében a kórház dolgozói közel száz százalékban maradtak, így a működésünk zavartalan lesz, a jövőben is a megszokott színvonalon látjuk el betegeinket. Köszönöm a kórház valamennyi dolgozójának áldozatos munkáját, hiszen minden zokszó és panasz nélkül, felelősségteljesen teszik a dolgukat ebben a nehéz időszakban is.

Encz Ilona

VÍZ VILÁGNAPJA – MÁRCIUS 22.

Zirc környéki vizes élőhelyek szerepe és védelme

Víz nélkül nincsen élet a Földön. Ezt a megállapítást mindannyian ismerjük, és könnyen beláthatjuk, elég, ha csak arra gondolunk, hogy az emberi test 75 százaléka víz. Fontos, hogy megóvjuk ezt a természeti kincsünket, amely nem áll korlátlanul a rendelkezésünkre. A védelem különösen fontos az olyan karsztos területeken, ahol Zirc is található. A karsztosodást jól mutatja a város 6 víznyelője, melyek közül három az országos barlangnyilvántartásban is szerepel (Kardosréti-zsomboly, Pipa-zsomboly, Kis-Pipa-zsomboly).

Nagy jelentősége miatt évről-évre az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeumában is megemlékezünk a Víz Világnapjáról, kiállítások vagy előadás formájában. A járványhelyzet miatt már tavaly sem tudtuk megnyitni azt a kiállításunkat, melyben zirci amatőr fotósok e témával kapcsolatban, a környék élőhelyeire fókuszáló alkotásait tártuk volna az érdeklődők elé. Ebben az évben ezt a hiányosságot virtuális módon, a honlapunkon pótoljuk.

Néhány évvel ezelőtt mutattuk be a „Sokszínű élővilág a Bakony fővárosában” című vándorkiállításunkat, melyben Zirc környékének természeti értékeire hívtuk fel a figyelmet. Városunk nem csak a Bakonyban betöltött központi elhelyezkedése és járási központként érdemli ki a fővárosi rangot, hanem a térség vízrajzi központjaként is. A három legnagyobb bakonyi patak (Gaja, Cuha, Gerence) a város 5 km-es körzetében ered. Zirc számára legmeghatározóbb a településtől délre eredő Cuha-patak, amely a városon, majd a Cuha-völgyön keresztül indul 81 kilométeres útjára, egészen a Dunáig. Rendszerint csekély vízmennyiséget szállít, de hóolvadás és nagyobb esőzések után jelentősen megnő a vízhozama. A patakban és a patakparton gazdag az élővilág, jóllehet a halak közül a hegyvidéki szakaszon csak a kövi csík és a fenékjáró küllő fordul elő. A patakban élő tegzeslárvák a víz tisztaságát jelzik. A madarak közül a patak mentén költ a hegyi billegető, valamint a vonulási és a téli időszakban előfordul a jégmadár, alkalmanként még a szürke gém is megjelenik. Az utóbbi években a patak legújabb vendége az eurázsiai hód.

A Cuha-patakon kívül több értékes vizes élőhely található a környéken, a vizekben és vízpartokon számos élőlény talál otthonra. Már az időszakos pocsolyák is fontos élő- és szaporodóhelyet nyújtanak a kétéltűek számára. Fontos szerepük van a mesterségesen kialakított halastavaknak is, de az élővilág a még jórészt természetközeli élőhelyeken a leggazdagabb. Ezek közé tartozik a Király-kúti égerláp, a Kettős-tó, valamint a Tündérmajor és Pálinkaház-puszta között található forrás és környéke. Két gőtefaj (pettyes gőte, alpesi gőte) mellett hét békafaj is előfordul ezeken az élőhelyeken. Ez a táplálékbőség időnként a fokozottan védett fekete gólyát is idecsábítja. Több forrás is fakad a városban, legismertebb talán a Pintér-hegy tövében található Fiatalító-forrás. A vízi élőlények szempontjából a források táplálta, sokszor csak időszakos patakok is jelentős szereppel bírnak. A Kardosréti-patak az egykori Walla-kert felé kanyarog, ahol a természet visszafoglalta az egykor fürdőhelynek kialakított tavat, a mocsaras élőhely kiváló életteret nyújt a vízi- és vízparti élőlényeknek. Az itt felsorolt élőhelyek gazdag tárházát kínálják a Bakony természeti értékeinek, érdemes lenne addig feltárni és megóvni őket, amíg lehetséges. A vizes élőhelyek ugyanis világviszonylatban is veszélyeztetettek, sérülékenyek jórészt az emberi hatásokra és a klímaváltozás eredményeként is degradálódnak, gyakran megsemmisülnek. Emiatt a vízi- és vízparti élőlények nagy része veszélyeztetett, az utóbbi 40 évben a rovarok faj- és egyedszámának drasztikus csökkenése is legjobban a vízi rovarokat (tegzesek, álkérészek, kérészek) sújtotta.

A víz nem csak az ember, hanem minden élőlény számára nélkülözhetetlen, fontos, hogy megakadályozzuk a vizekbe jutó szennyeződéseket, felszámoljuk, illetve megelőzzük a vizes élőhelyeket sújtó negatív hatásokat, így fenntartva a sokszínű vízi- és vízparti életet.

dr. Kutasi Csaba

STERC, SRUDLI ÉS TÁRSAI

Munka után elmélázva ácsorogtam, a buszra várva, mellettem jó kedélyű asszonyok csoportja csicsergett. Munkától görcsös kezeik, kissé hajlott hátuk arról árulkodott, hogy mindegyikük valamelyik környékbeli falu józan paraszti ésszel megáldott lakója, akiknek még a betegségeik különös vidámsággal előadott elbeszélése is csak a sorsnak adott fricskája nehéz életükben. Lenyűgözött életerejük, amely így életük alkonyán is jellemezte őket, önkéntelenül is egy kicsit közelebb húzódtam, hogy „kihallgassam” őket: - *Jaáj Matild! Nem volt nekem akkor már több időm, hazasiettem, aztán gyorsan csináltam egy kis krumplis stercet. Volt egy kis aludt tejem hozzá, mert nálunk „azuram” is csak úgy szereti, úgy a jó... Tudják is ezek a mai fiatalok, régen milyen jókat ettünk!*

A nap hátralévő részében már csak egy szép téli estére tudtam gondolni, amit a zirci Deutsch Klubban töltöttem el. Mi, asszonyok a beszélgetésben hamar elkanyarodtunk a főzés, meg a receptek felé, gasztronómiai sétánk után többen felkiáltottunk: Ezeket mind papírra kellene vetni! Ekkor még köztünk élt Náni néni (Sándor Lászlóné), mélyen ülő szemeivel ránk nézett, csendesen, de kellő nyomatékkal megszólalt: MÁR ÖSSZEÍRTUK. Kisvártatva egy vaskos dosszié került az asztalra. Kiderült, hogy a Zirci Német Nemzetiségi Önkormányzat pályázatot hirdetett a térségben sváb receptek gyűjtésére. Gyűltek is szép számban egészen Bakonyoszloptól Hárskútig.

Másnap már kora reggel telefonon hívtam *Bittmann Károlyt*, aki megbeszélt egy találkozót *Hédl Józsefe*l. Csillogó szemekkel ültünk egymással szemben, mindegyikünk előtt ott lebegett egy térségi sváb szakácskönyv szép kiadványa, benne a kvircedli, bodzafánk és strudli receptjével, bemutatva nagyanyáink főzőtudományának összes rafinériáját. Receptes könyv, gasztro műsor a Zirci TV közreműködésével, kóstoltatás rendezvényeinken... Bizony, nagyszabású tervek, elkél a segítség, hogy az erő alább ne hagyjon, ezért szeretnénk bevonni civil egyesületeinket a receptek szétválogatásába és céljaink megvalósításába.

Szakácskönyvbe kerülhetnek a sváb ételek (Fotó: Horváth Norbert)

Bieberné Réz Ágnes figyelmét felkeltette a gyűjtemény egyik receptje, egy különleges töltött „tészta párnácska”, a Strudli. „Gasztro Angyalunk” elkészítette, a kóstolót pedig elégedetten majszolgatták intézményünk dolgozói.

Szép számban fedeztem fel rétes recepteket is a gyűjteményben, így Jókai Mór szavaival búcsúznék, aki mindig mély tisztelője volt az asszonyi tudománynak: „Minden tál étel egy szerelmi vallomás, vagy ellenkezője: egy csendes válópör”. *A rétesről: „Művészet, ahogy a kihúzott asztalokon két lány kétfelől egy ökölnyi tésztát oly szélesre kinyújt, mint maga az abrosz, hogy azt egy régi római nő mint palástot felvehetné. Azt pedig Magyarországon meghintik tejföllel, zsírral, mandulával, morzsszőlővel, aztán összehengerítik, boa konstriktori alakban tepsibe terítik, spanyol inkvizítori rafinériával lassú tűzön megpirítják, s szánakoznak barbár népeken, akik ezt nem ismerik”.*

A „Sváb ételeink” projektben résztvevők: Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület, Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB, Erdélyi Baráti Kör Egyesület, zirci Deutsch Klub, Zirci Német Nemzetiségi Önkormányzat.

Wolfné Litter Beáta

Petőfi és Kossuth, szabadságunk nagyjai – *Március idusára emlékezve*

A „népek tavasza”

1848 tavaszán szinte egész Európa megmozdult. Februárban, Párizsban kitört a forradalom, amelynek híre futótűzként terjedt, és forradalmi hullámot indított el. Az európai városokban egymás után fellobbanó forradalmak a születési előjogok eltörlését és az önkényuralmi elnyomás, például a cenzúra megszüntetését követelték. Volt, ahol a forradalmi célok között az alkotmányos kormányzás megteremtése mellett a nemzeti önállóság kivívása is fontos helyet kapott. 1848. március 13-án Bécsben is kitört a forradalom. A gyűlölt Metternich kancellárt leváltották, ezzel a régi rendszer megbukott.

Az 1848-as párizsi forradalom ábrázolása egy később készült festményen

A pesti forradalom eseményei

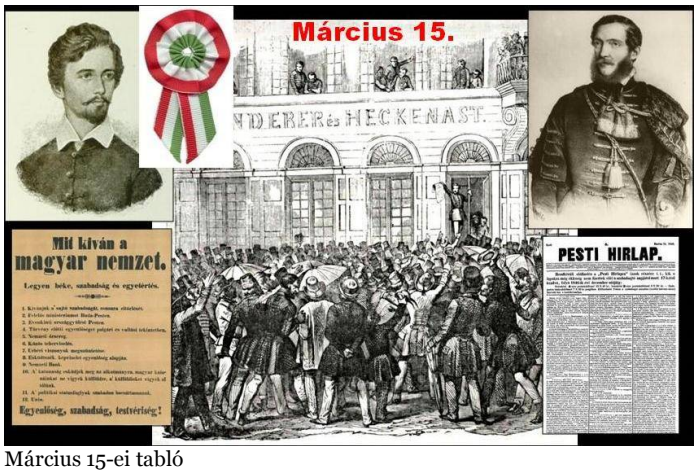
Március 14-én a Bécsből menetrend szerint érkező hajó utasai hozták el a forradalom hírét Pestre. A Fiatal Magyarország tagjai, a „márciusi ifjak", Petőfi Sándor, Vasvári Pál és a többiek nem akartak tovább óvatoskodni. Elhatározták, hogy utcai tüntetésekkel adnak nyomatékot követeléseiknek, amelyeket tizenkét pontba szedtek.

Március 15-én reggel a Pilvax kávéházból kilépve még csak tizenöten voltak, de rövidesen csatlakozott hozzájuk az egyetemi ifjúság. Néhány óra múlva pedig már húszezres tömeg hömpölygött Pest utcáin, s a Landerer nyomdájához vonult, ahol lefoglaltak egy nyomdagépet, és a cenzor engedélye nélkül kinyomtatták a Tizenkét pontot és a Nemzeti dalt is, amelyet Petőfi lelkesítő költeményként írt erre a napra:

"A nemzeti dalt két nappal előbb, március 13-án írtam, azon lakomára, melyet az ifjúság március 19-én akart adni, mely azonban az eddigi események következtében szükségtelenné válván, elmaradt. …”

Petőfi gyönyörű, harcra buzdító versének legszebb sorai mindenkit meggyőztek a küzdelem szükségszerűségéről: *„Fényesebb a láncnál a kard, / Jobban ékesíti a kart, / És mi mégis láncot hordtunk! / Ide veled, régi kardunk! /A magyarok istenére / Esküszünk, / Esküszünk, hogy rabok tovább / Nem leszünk!”*

A március 15-ei eseményekre legnagyobb hatással *Kossuth Lajos* március 3-ai országgyűlési beszéde bírt, melynek reformkövetelései, igaz, jóval radikálisabb formában, a Tizenkét pontban jelentek meg. Az országgyűlés 74 tagú küldöttsége március 15-én délelőtt 10 órakor gőzhajón ünnepélyesen Bécsbe indult, hogy a császárral is szentesíttesse a március 3-án megalkotott feliratba foglalt határozatokat, mely minden fontos követelésüket tartalmazta. A küldöttség tagja volt Kossuth Lajos, Batthyány Lajos és Széchenyi István is. Kossuth ismertette először a Pesti Hírlap hasábjain a jobbágyfelszabadítás végrehajtásának, a feudális törvények (9-ed, 10-ed, robot, ősiség) eltörlésének fontosságát, a közteherviselés, sajtószabadság bevezetésének nélkülözhetetlenségét és a magyar országgyűlésnek felelő, saját kormány felállításának jelentőségét. Összefogta a változást akarókat és erős, nemzeti mozgalmat teremtett.

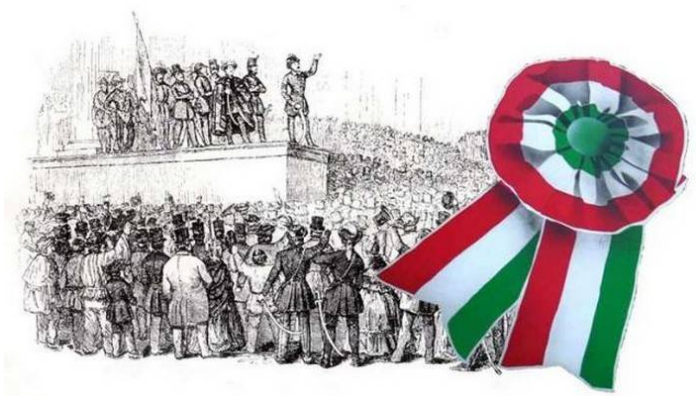

Március 15-ei tabló

Kossuthon kívül Petőfire is nagy szükség volt a nép megszólításához, március idusán. Gyönyörű versei, fiatalos lendülete, mindenkit magával ragadó tenni akarása, illetve a „Márciusi Ifjak” összefogása nélkül a forradalom és szabadságharc eszméje nem éghetett volna olyan fokon, hogy szembe tudjunk szállni Ausztriával.

Petőfi így emlékezik naplójában a március 15-ei eseményekre: *"A Pilvax kávéházban azt határoztuk, hogy sorra járjuk az egyetemi ifjúságot. Először az orvosokhoz mentünk. Szakadt az eső, amint az utcára léptünk, de a lelkesedés olyan, mint a görögtűz: a víz nem olthatja el. Az orvosoktól a mérnökökhöz, majd a jogászokhoz vonult a számban és lelkesedésben egyaránt percenként növekedő sereg.”*

Amint a szabad sajtó első példányait kézről kézre adták az emberek, a város felbolydult. Délután három órára nagygyűlést hirdettek a Nemzeti Múzeum előtti térre, ahol a szakadó eső ellenére legalább tízezres tömeg jelent meg: *„Jókai fölolvasta a felhívást és a 12 pontot, s énvelem elszavaltatták a "Nemzeti-dal" -t. Mindkettőt kitörő lelkesedéssel fogadták, s a refrénben előjövő "esküszünk"-öt mindannyiszor visszaharsogta az egész sereg, mely a téren állt."* (Petőfi naplója, 1848.)

A Nemzeti Múzeum előtti tér

A lelkes és cselekvésre kész tömeg a pesti városházára sietett, és rábírta a városi tanácsot arra, hogy csatlakozzon a követeléseikhez. Az erejére ébredt nép a Pestet Budával összekötő hajóhídon átkelve a budai várba vonult, hogy kiszabadítsa börtönéből Táncsics Mihályt. A budai várban a tüzérek tüzelésre kész ágyúkkal várták a tüntetőket, de senki sem mert tűzparancsot adni nekik. Így a tömeg a zuhogó esőben akadálytalanul vonult át a hajóhídon a várba. Minderről így írt Petőfi, naplójában: *„Budára! Budára! Nyittassuk meg Táncsics börtönét! Ezek voltak a nép leginkább és legtöbbször hallható kiáltásai. A választmány legalább húszezer ember kíséretében fölment Budára a helytartó tanácshoz és előadta kívánatait. A nagyméltóságú helytartó tanács sápadt vala és reszketni méltóztatott, s öt percnyi tanácskozás után mindenbe beleegyezett. A katonaságnak kiadatott a tétlenségi rendelet, a cenzúra eltöröltetett, Táncsics börtönajtaja megnyílt. A rab írót diadallal hozta át a töméntelen sokaság Pestre.”* A nép önkezeivel vonta át kocsiját Budáról a Nemzeti Színház teréig, s bevonult a színházba. E nap délutánján kívánta a nép a színházi aligazgató Bajza Józseftől, hogy a színházban e nap ünnepélyére teljes kivilágítás mellett a betiltott Bánk bán adassék elő. A színészek nemzeti színű kokárdákkal léptek ki a színpadra, Egressy Gábor a Nemzeti dalt szavalta, az énekkar énekelte hozzá a Himnuszt és a Szózatot. A közönség nagy része óhajtotta, hogy Táncsics megjelenjen a színpadon, azonban értesülve annak gyengélkedő állapotáról, kívánatával felhagyott. Végül a Rákóczi-induló mellett oszlott el a nép.

Mindeközben Kossuthot ünnepelve fogadták a bécsiek, de V. Ferdinánd elé csak másnap járulhatott. A császár március 16-án fogadta a magyarokat, majd ünnepélyesen átvette a feliratot. Aznap este az államtanács Lajos főherceg elnökletével (Ferenc Károly főherceggel, Windisch-Gratz herceggel, Hartig államminiszterrel és Mailáth Antallal) hosszasan tárgyalta a magyarok ügyét. Végül nem kis részben a forradalmi hangulatnak köszönhetően elfogadták a követeléseket, bár Batthyányi miniszterelnöki kinevezéséhez, csak nagy nehezen, másnap járultak hozzá (István nádor rábeszélésére). Kossuthék hazatérhettek, a forradalom csak ekkor, ezzel a pillanattal győzött igazából. Széchenyi István gróf nyilvánosan is elismerte Kossuth érdemeit, így fogalmazott*: „…Az én politikám biztos volt, de lassú, Kossuth egy kártyára tett mindent és legalább idáig annyit nyert a hazának, mint amennyit az én politikám tán 20 év alatt bírhatott volna előállítani! Ha reactio nem történik és több lesz bennünk a hazafiság, mint az irigység s több a polgári erény, mint dicsvágy, én biz’ azt hiszem, lesz még a magyarbul valami s pedig sok!”*

A korabeli leírások alapján készült kép a magyar küldöttség Bécsbe érkezéséről, 1848. március 15-én

Gróf Batthyány Lajos miniszterelnök március 23-án megalakította az első felelős minisztériumot (kormányt). A pesti forradalomnak is köszönhető az áprilisi törvények megszületése (április 11.), amelyek eltörölték az elavult, rendiségen alapuló politikai rendszert és lehetőséget biztosítottak a polgári fejlődésre egy majdnem teljesen önálló Magyarország számára.

A követelések nyomán tehát megszülettek ugyan az áprilisi törvények, ám 1848 nyarán a bécsi, császári udvar meggondolta magát és mégis inkább szembefordult a magyar alkotmányossággal. Kitört a szabadságharc, melyben Kossuth és Petőfi újra külön utakra lépett: egyikük a frissen szerveződő magyar honvédség vezetésében vett részt (az Országos Honvédelmi Bizottmány elnökeként), majd magyar kormányzóként; másikuk küzdelemre buzdító, gyönyörű verseivel s harcoló csapatok nyomában haladva szolgálta a hazát.

Bem tábornok őrnagyi rendfokozatot adományozott a költőnek, mert azt remélte, hogy ezzel a magas ranggal távol tarthatja majd a harcok sűrűjétől. Igyekezete azonban sajnos hiábavaló volt, Petőfi részt akart venni a csatákban annak ellenére, hogy 1848 decemberében kisfia született, akit feleségével, Szendrey Júliával, Zoltánnak neveztek el. Élete legutolsó versét (melynek címe: Szörnyű idő), a békési Mezőberényben írta meg, 1849. július 17-én, alig két héttel halála előtt: "*Egy szálig elveszünk-e mi? / Vagy fog maradni valaki, / Leírni e / Vad fekete Időket a világnak?/ S ha lesz ember, ki megmarad, / El tudja e gyászdolgokat / Beszélni, mint valának? / S ha elbeszéli úgy, amint / Megértük ezeket mi mind: / Akad-e majd, / Ki ennyi bajt / Higgyen, hogy ez történet?/ És e beszédet nem veszi / Egy őrült, rémülésteli, / zavart ész meséjének?*"

Március 15-e öröksége mélyen a magyar szívekben él örök időkre

Közben az új császár, az alig 18 éves Ferenc József kijátszotta utolsó aduját és a győzelemre álló magyar seregek ellen az óriási túlerőben lévő orosz csapatokat hívta segítségül. Petőfi a végső harcokban esett el, az erdélyi Segesvárnál (Bem József csapatában), Kossuth pedig az utolsó napokban menekült külföldre. Mindketten a szabadságért és hazájukért küzdöttek, mert hittek abban, hogy a magyarság jobb sorsa érdemes, amiért nem nagy ár feláldozni akár életüket is. Petőfi valóban életét adta mindezért, Kossuth pedig soha többé nem térhetett vissza hazájába.

Március 15-e valójában e két fantasztikus ember öröksége: Kossuth Lajos és Petőfi Sándor munkásságának, elszántságának és sok ezer magyar katona küzdeni akarásának eszmei emlékműve, mely mélyen a magyar szívekben él örök időkre.

Csaba Lilla

Források:

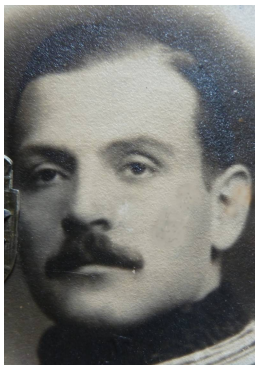
- nkp.hu (Forradalmak Európában és Magyarországon)
- jegyzettar.blog.hu (Kossuth és Petőfi március 15. tükrében)
- rubicon.hu (Kitör a pesti forradalom)
- hu. wikipedia.org (1848–49-es forradalom és szabadságharc)

Képek forrása:

- Párizsi forradalom (nkp.hu)
- Március 15-ei tabló (jegyzettar.blog.hu)
- A Nemzeti Múzeum előtti tér (alon.hu)
- A magyar küldöttség Bécsbe érkezése (nkp.hu)
- Március 15-e öröksége… (ma7.sk)

Walla Ferenc, tündérmajori földbirtokos (Guta, 1887 – Budapest, 1961) 1. rész

Azok az idősebb zirci polgárok, akik még emlékeznek Walla Ferencre, azt mondják, nagyon határozott, kissé nyers modorú ember volt. Elegánsan, választékosan öltözött, mivel ezredesi rangja volt, gyakran járt egyenruhában. A megörökölt tündérmajori birtokát mintagazdasággá fejlesztette. Ma is látható a majorság sok épülete, a kastély, a kápolna, a tanítói lakás, az intéző háza, valamint a gazdasági épületek, magtár, szeszgyár, kovács-bognárműhely és a park. Ritkaság és érték, hogy a teljes épületegyüttes fennmaradt.

Walla Ferenc

Családja. Walla Ferenc Géza Elemér 1887-ben régi nemesi családba született Nógrád megyében, Gután. A nagyapja, Walla Ferenc (1813-1870) híres orvosprofesszor volt Budapesten. Öt fia közül ketten is Zirc környéki földbirtokosok lettek, Walla Gyula (1857-1920) Kardosréten, Walla Géza (1864-1924) Tündérmajorban. Walla László, Ferenc édesapja a Guta melletti Fundus pusztán gazdálkodott, míg 1891-ben tönkrement, és a váci takarékpénztárnál kapott állást. Ferenc nevelését nagybátyja, Walla Géza vállalta át, akitől később a tündérmajori birtokot is megörökölte. Vácott és Nagyszombaton végezte a középiskolát, majd a bécsújhelyi katonai akadémián tanult. Utána Nyíregyházán a 14. közös huszárezrednél teljesített csapatszolgálatot. Ezután felvették a bécsi hadiiskolába, végzését követően 1914-ben főhadnaggyá léptették elő.

Katonai működése. Az első világháborúban a vezérkarhoz volt beosztva. Az orosz és olasz hadszíntéren több dandár és hadosztályparancsnokságnál teljesített frontszolgálatot 1917 augusztusáig. Ekkor IV. Károly király katonai irodájában kapott beosztást, a magyar nyelvű katonai iratok fogalmazását intézte. Károly királyt minden útjára elkísérte.

Így történt 1918 októberében is, amikor az uralkodópárnak Gödöllőről vissza kellett térnie Bécsbe. Walla Ferenc századosra bízták az öt királyi gyermek, köztük Ottó trónörökös felügyeletét. A megbízása úgy hangzott, ha a gyerekeket valami veszély fenyegetné, azonnal induljanak Bécsbe. Október 31-én Károlyi Mihály lett a miniszterelnök, ugyanezen a napon megölték Tisza Istvánt. Telefon jött a királyi pártól, azonnal induljanak a gyerekekkel Bécs irányába. Mivel nem lehetett Budapest és Győr érintésével utazni, a Vác – Léva – Nyitra útvonalon indultak. Walla százados jól előkészítette az utazást, négy autóval mentek Gödöllőről Vác felé. Ő maga néhány kilométerre előre utazott, hogy a veszélyt felderítse. Vácott a forradalmárok fenyegették őket, mert a sapkájukon a királyi felségjelvények voltak. Leszedték hát ezeket. A következő településen viszont éppen az volt a baj, hogy hiányoznak a jelvények, idáig még nem ért el a forradalom. Nehezen értek Pozsonyba, ahol éjszakázni akartak, de a királyi pár annyira veszélyesnek ítélte a helyzetet, hogy telefonáltak, még az éjszaka utazzanak tovább Bécsbe. Károly király és felesége sokszor és hálásan emlékeztek Walla Ferenc hőstettére, hogy gyermekeiket ebben a veszélyes helyzetben biztonságban Bécsbe juttatta. (Karl von Werkman könyve alapján).

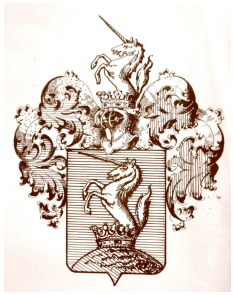
1919-ben Budapestre rendelték a Honvédelmi Minisztériumba. A Vörös Hadseregbe nem hívták be, szabadságolták. A Tanácsköztársaság bukása után a Nemzeti Hadsereg sajtóosztályát vezette Walla Ferenc. 1922-ben a déli végek felszabadulásával kapcsolatban kiváló és eredményes szolgálataiért alezredes rendfokozatot kapott. Hadi kitüntetései: vaskoronarend lovagkeresztje, katonai érdemkereszt ezüst és bronz érdemérem, német vaskereszt, török és bolgár kitüntetések.

Katonai pályáját 1924-ben fejezte be. Érdemei elismeréséül 1935-ben ezredesi rendfokozatot adományoztak neki.

Mezőgazdasági tevékenysége. Nagybátyja, Walla Géza halála után 1924-ben átvette a tündérmajori 1200 holdas gazdaság vezetését, amelyet mintabirtokká fejlesztett. Érdekelte és alkalmazta is a mezőgazdasági újításokat, a vetőgépeket, talajlazító, kapáló gépeket. „Egy modern gazda nyilatkozata” címmel cikket írt a Mezőgazdák c. lapba, elemzi és dicséri a Cservinka-féle rétújító gépet, amely könnyen kezelhető, és a szénatermelésben jelentős eredményeket értek el vele. A rendes mezőgazdasági terményeken kívül a fehér lucernát termelték nagyban export célokra. Az 1940-es években a szeszgyár felszerelését is modernizálta.

1926-ban juhászt, kocsist, kertészt, bognármestert kerestek Tündérbe. 1930-tól Krenner József lett az intéző. Még ebben az évben a földbirtokreform során az 1200 holdas tündérmajori birtokából 39 kat. holdat juttatott a borzaváriaknak, akik csak egy fél évig művelték, többen parlagon hagyták, majd visszaadták a földesúrnak. Közelebbi földet akartak. (Köztelek, 1930. 46. szám)

Állatállománya is jelentős volt. Kiváló volt a borzderes tehenészete, amely a kiállításokon számos első díjat nyert, így 1928-ban Magyarország legértékesebb borzderes állománya közt volt a tündéri „Ilus” névre hallgató tehén, és további 16 db tehén elérte a törzskönyvezéshez előírt mértéket. 1932-ben a tündéri tehenészet ezüstérmet nyert, 1935-ben Magyarország legjobb átlagfejésű tehenei közt voltak.

A Walla család címere

1935. november 2-án Walla Ferenc nyugállományú vezérkari alezredesnek a hazai mezőgazdaság fejlesztésében szerzett érdemei elismeréséül Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter a magyar királyi gazdasági főtanácsos címet adományozta. Szaktudását értékelték. 1937-től a Felső dunántúli Mezőgazdasági Kamara alelnöke, 1943-tól a Veszprém vármegyei Állattenyésztő Egyesület elnöke lett.

Családja. 1926-ban feleségül vette bocsári Mocsáry Gizellát Pusztaszentivánon. Tündérmajorban telepedtek le, ahol a kastélyt modernizálták, a parkot kibővítették, új növényeket telepítettek be. Házasságukból két gyerek született, Mária (1927-?) és Ferenc (1929-2005). A kis Mária (Marion) születésekor alkalmazták csecsemőgondozóként a Freiwaldauban (ma Jesenik, Csehország) született Weese Annát, aki 9 évig, 1936-ig volt a család alkalmazásában, amikor férjhez ment a zirci Ulrich Józsefhez. Ulrichéknak később is megmaradt a jó kapcsolata Walla Ferenc családjával.

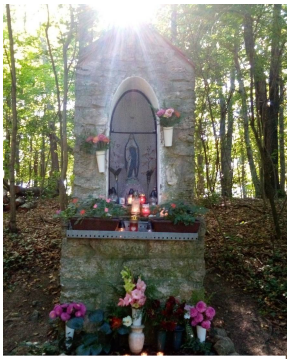
Walla Máriához még egy esemény kapcsolódik: 1931. szeptemberben a négyéves kis Mária (Bogyóka) felgyógyulása alkalmából állították fel a „Tündéri Mária szobrot”, amit Horváth Konstantin perjel szentelt fel.

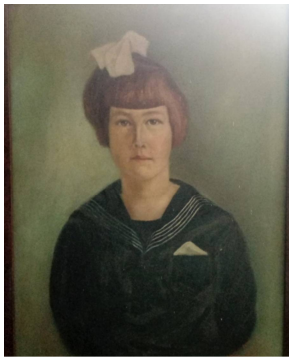
Köszönet a segítségért Ulrich Józsefnek és feleségének Magdinak, valamint Németh Gábor könyvtárvezetőnek.

Cuhavölgyi Klára

Irodalom:

- Cuhavölgyi Klára: A Bakony Egyesület jegyzőkönyvei. Kézirat. Zirc, 2013.
- Dornyai Béla: Bakony. – Bp., 1927. – (Részletes magyar útikalauzok, 2. Dunántúl. 5. kötet)
- Urbán Ernő: Tündérmajor. Ifjúsági Kiadó, 1956.
- Virág Zsolt: Magyar kastélylexikon. 11. kötet. Veszprém megye kastélyai és kúriái. – Fo-Rom Invest, 2012.
- Walla Ferenc önéletrajza. Kézirat 1951.
- Walla Ferenc cikke. Bp. Hírlap, 1925. aug. 5. „A német gazdasági vándorkiállítás”
- Werkmann, Karl von: Otto /ford. Dercsikay István. – Bp., Gellért, 1932. – 207 p.

A tündéri Mária szobor 2020-ban (Fotó: Ulrichné Magdi)

Walla Máriáról készült festmény 1934-ben

Keresztény hittel és dolgos kezekkel építeni a jövőt

Felbecsülhetetlen a társadalmi munka értéke. A megszerzett szaktudást kamatoztatva, a szülőktől örökölt szellemiség mentén tenni egy helyi közösségért. *Bittmann Károly* építőiparos civil tevékenységét nem véletlenül ismerték el oklevelek hosszú sorával.

1949. október 22-én született Bakonyoszlopon egy ötgyermekes családban. Szülei nagy tisztelettel és szeretettel nevelték őt testvéreivel együtt. Megteremtették, hogy mindig legyen étel az asztalon. Szüleitől a szorgalmat, édesanyjától a keresztény hitet, Hellebrandt Ferenc iparosmestertől pedig a tudását merítette. 1974-ben, nősülését követően került Zircre. Házasságukból három gyermek született és hét unokával büszkélkedhetnek. Az ő jövőjük is mindig a szeme előtt lebeg az építőiparosnak, amikor a köz érdekében végzi a munkáját.

Az Országzászló Emlékmű megmentésével kezdődött, emlékszik, annak idején a rádióban hallotta, hogy épületet tudtak megmenteni egy alapítvány létrehozásával. Ezt a mintát követték, és a Trianonra emlékeztető szimbólum alapjain 2003-ban megkezdték értékmentő tevékenységüket. Bittmann Károly a Zirci Országzászló Alapítvány szakmai irányítója lett. 2010-ben megválasztották a Zirci Német Nemzetiségi Önkormányzat képviselőjének, és 2019-ben már a harmadik ciklusát kezdhette meg, jelenleg is az alelnöki tisztséget tölti be. Nagy becsben tartja a polgárok megbízóleveleit a nemzetiségi önkormányzat képviseletére, és mindent megtesz annak érdekében, hogy a Zirc múltját meghatározó sváb kultúra virágozzon.

Trianon évfordulójához kötődik az első díszoklevél, 2007-ben a „Nemzeti Önazonosságunk Védelmezője” címet vehette át Erdélyben. Még ugyanebben az évben Pro Urbe Emlékéremmel tüntette ki az önkormányzat a Zirci Országzászló Alapítványt. Az emlékmű megmentéséért és az útszéli keresztek felújításáért végzett tevékenységüknek tulajdonítja, hogy négyéves működést követően máris kiérdemelték a várostól a megtisztelő címet.

Egy évvel később, a búzaszentelő kereszt felújításának alkalmával, oklevél formájában a Zirci Ciszterci Apátság is köszönetét fejezte ki az alapítványnak a Zirc kulturális életében betöltött szerepéért, és a városban történelmi hagyományt képviselő emlékművek, keresztek gondozásáért, amellyel a város lakóinak összetartását is erősítik. Magyarország Köztársasági Elnöke is értékelte a magyar keresztény örökség védelme érdekében végzett munkáját, 2016-ban a Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetést adományozta Bittmann Károly részére. Büszke az országos kitüntetésre is, de azt mondja, számára a helyi elismerés a legfontosabb.

Hangsúlyozza, hogy nagyon sok támogatást kaptak a lakosságtól, ami lelki töltést adott nekik. Az értékmentési tevékenység mellett rendezvények szervezését is felvállalták, történelmi megemlékezéseket tartanak, ismert személyeket hívtak Zircre előadást tartani, sor került több könyvbemutatóra és az általuk létrehozott tárgyi értékek átadásának is megadják a módját.

Nem véletlen, hogy 2009. október 22-én – éppen hatvanadik születésnapján – a Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése a szakterületén kifejtett kiemelkedő tevékenysége elismeréséül „A Közművelődésért” díjat adományozta a részére. Amikor erről a kitüntetésről beszél, önzetlenül akkor is többes számban teszi ezt, hogy ez is egy közös érdem, vannak, akik szellemileg, vannak, akik fizikailag – az ásó, csákány, kalapács – művelésével szolgálják a közt, felemelnek az árokból, és raknak újra össze darabjaikra hullott szakrális emlékeket.

A Zirci Országzászló Alapítvány szoros kapcsolatot ápol az Országos Széchenyi Körrel. 2010-ben gazdag programsorozattal emlékeztek gróf Széchenyi István halálának 150. évfordulójára.

Nemcsak helyreállítják, hanem gondozzák is az általuk létrehozott értékeket. Bittmann Károly a Szent Imre szobor állagmegóvási munkálatait végzi 2015 augusztusában (Fotó: Önkormányzati Archívum)

Bittmann Károly a Széchenyi Emlékév sikeres lebonyolításában végzett kiemelkedő és áldozatos munkájáért is oklevélben részesült.

Szintén az alapítvány kezdeményezte az önkormányzat irányába, hogy a Damjanich és Gyóni Géza utcák találkozásánál lévő közterületet az államalapító tiszteletére és emlékére Szent István térnek nevezzék el – *Ottó Péter* polgármester az ünnepélyes névfelvétel alkalmából emléklapot nyújtott át az alapítvány tagjainak. Ekkor már a közterületet díszítette és a friss, éltető vizet adta az építőiparosról elkeresztelt „Kari-kút”, amellyel megkoronázták a több éven át tartó kútfelújítási tevékenységüket. Tavaly az államalapítást is István király csendes zirci zöld szigetén ünnepelte a város, és arról, hogy új ruhába öltözve várja az ünnepséget a kis tér, az alapítványi vezetők gondoskodtak egy meleg nyári délutánon.

Bittmann Károlyt nagyon jó érzéssel tölti el, amikor látja az általuk létrehozott víznyerő helyről felfrissülni az arborétumba érkező turistákat, kiránduló gyerekeket, az pedig dicsőség volt számára, hogy méltó környezetbe, a Szent István térre került át az ünnepség helyszíne.

A megye tűzvédelmének javítása érdekében tett kiemelkedő munkáját is elismerték. A Veszprém Megyei Tűzoltó Szövetség elnökének bronzzal ékesített fokozata szülőfalujához, Bakonyoszlophoz kötődik, hiszen soha nem felejti el, hogy honnan indult, szívesen, társadalmi alapon segített be a községben épített új tűzoltószertár kőművesmunkáiba.

1956 szellemi örökségének megőrzéséért a „Hűséggel A Hazához Érdemkereszt” kitüntetést vehette át a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet Országos Elnökségétől 2018-ban a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja alkalmából. Minden évben megemlékeznek a diktatúra áldozatairól, és koszorúik jelzik az I. András tér emlékműveinél, hogy nem feledkeznek meg a hősökről.

Az 1ÚTON Nemzetközi Zarándoknap helyi szervezéséből is kiveszi a részét, mert úgy látja, ezáltal is erősíteni tudja hazánkban a keresztény értékeket, nem utolsósorban egy lelki megtisztulást is jelent a zarándokút, melyet feleségével – akitől sok támogatást kap a munkájához – szokott megtenni, családias légkörben, jó hangulatban, mindig valami nemes cél érdekében teljesítik a lépéseket. Ezt a szolgálatát is oklevéllel ismerte el a főszervező Mária Rádió elnöke a 2019-es évben.

Ami pedig eddigi tevékenységét illeti, abból nem a megmentett, felállított tárgyi értékeket emeli ki – hiszen azok egytől egyig közel állnak a szívéhez –, hanem keresztény, ökumenikus szellemisége révén a hittanoktatás óvodában történő megszervezését. Megtisztelő volt számára, amikor a szintén az alapítvány által helyreállított Szent Imre szobor állagmegóvási munkáit végezhette egy kosaras autóból, a bazilika árnyékában, és hozzáteszi még, hogy a Kistemplom belső restaurálási munkálataiban történő közreműködés is lelket melengető érzés volt. Örömmel tölti el az is, hogy a fiatalokat is sikerült bevonni a programjaikba, emlékezetes marad, amikor a Fekete István emlékmű átadásán az iskolások Vuk dalát énekelték. *(kg)*

Milyen volt a zirci sportegyesületek 2020-as éve?

A járványhelyzet árnyékában is volt sportélet Zircen az elmúlt évben, az egyesületek lehetőségeikhez mérten tették a dolgukat, és a kevés verseny ellenére is születtek figyelemreméltó eredmények.

ZIRCI SPORTHORGÁSZ EGYESÜLET

– A 2020-as év egyesületünk életében is sok változást hozott. Tavasszal került telepítésre a tó területén egy minden igényt kielégítő vizesblokk, ami lehetővé teszi, hogy a több napra érkező horgászok, valamint a rendkívül népszerű horgászversenyeinken idelátogató versenyzők is komfortosan érezzék magukat. Aztán jöttek a korlátozó intézkedések és az egyesület vezetősége úgy döntött, bezárja a tavat bizonytalan időre, amiből aztán két hónap lett. Sajnos ez jelentős bevételkiesést jelentett és elmaradtak az erre az időszakra tervezett horgászversenyek is – értékelte az elmúlt esztendőt *Varga Zoltán* egyesületi elnök. Ugyanakkor hozzátette, nem telt tétlenül ez a két hónap, folyamatos munka zajlott a tónál, elkészült egy fedett kiülő beton alapja, hidat újítottak fel és szépítették a környezetet. Aztán végre meg tudták nyitni a tavat, minden visszatért a normális kerékvágásba, de a forgalmukon meglátszott a vírus okozta bizonytalanság. – Az év hátralévő részében az őszi hal telepítésre koncentráltunk, amit aztán sikerült is megvalósítanunk, gyönyörű halakat tudtunk vásárolni. A telepítés tavasszal folytatódik, várjuk kedves vendégeinket – tekint előre az elnök. A horgászokmányokkal kapcsolatos ügyek intézésére a tagoknak május végéig a Rákóczi téri volt „trafik” épületében van lehetőségük minden kedden 18.00 és 19.45 között.

ZIRC KERÉKPÁR SPORTEGYESÜLET

– Szerencsés helyzetben voltunk, mert bár az egyesületi találkozásokra, edzésekre nem volt lehetőség a tavaszi „karantén” időszaka alatt, az egy háztartásban élők el mehettek kerékpározni a környékbeli erdőkbe és egyik edzőnk közreműködésével online módon is motiváltuk klubtagjainkat a gyakorlásra. Nyáron még meg tudtunk valósítani egy háromnapos egyesületi edzőtábort a Dunakanyarban, Visegrád, Szob, Szentendre szerepeltek a helyszínek között. Tervben volt egy ausztriai táborozás is, de azt a járványhelyzet miatt végül le kellett mondanunk, és a hagyományos, közkedvelt Zirc Kerékpár Gyermek MTB Kupát sem rendezhettük meg. A gyermekedzések viszont folytatódtak, ameddig lehetett – számolt be az elmúlt évről *Varga János* egyesületi elnök. Beszélt arról is, hogy változatlanul nagyon szeretnének megoldást, illetve helyet találni a téli, beltéri edzéseik megtartásához, ugyanakkor nagy örömmel fogadták a Zircet Kardosréttel összekötő kerékpárút megépítését. Jelenleg egy eszközbeszerzést célzó pályázaton is dolgoznak. Az egyesületükbe kortól és nemtől függetlenül, továbbra is szívesen látnak minden kerékpározni szerető sporttársat.

MTTSZ TERÜLETI KLUB ZIRC

– A pandémia szinte az egész szezonunkat keresztülhúzta: az általunk rendezett versenyek közül elmaradt az Általános és Középiskolások Országos Bajnokságának és az Országos Diákolimpiának a Megyei Döntője, valamint a Zirc Kupa és a Görgey Kupa is. Összesen két-három versenyen tudtunk részt venni, ott viszont tisztességesen helytálltak sportlövőink – értékelte az elmúlt évet *Varjas József*, az MTTSZ Területi Klub Zirc elnöke. Legkiemelkedőbben a Postaversenyen szerepeltek, melynek országos döntőjébe öt versenyzőjük is bejutott, *Bittmann Teréz* pedig meg is nyerte a versenyt. A korlátozott létszámmal megtartott nyári zánkai táborban ezúttal is a zirci lövészklubot kérték volna fel a sportág népszerűsítésére, de végül elővigyázatosságból nem tartották meg a lövészetet a szervezők. Edzéseket azért tudtak tartani, hiszen azon kategóriába tartoznak, akik számára engedélyezték a foglalkozások megtartását a járványügyi szabályok szigorú betartása mellett. – Terveink vannak az idei évre, de minden attól függ, hogy lehet-e versenyeket tartani. Bízom benne, hogy az oltottsági arány növekedésével mihamarabb visszatérhetünk a régi rendhez.

ACÉL-VAKOND KERÉKPÁROS SPORTEGYESÜLET

– A koronavírus-járvány ellenére is eredményes évet zártunk, hiszen 110 rajtból negyvenszer dobogós helyen végeztünk – tekint vissza az elmúlt esztendőre *Galaczi Miklós*, a tavaly alakult Acél-Vakond Kerékpáros Sportegyesület csapatkapitánya. A legjobb eredményeik között említi a zirci *Bittmann Panna* összetett II. helyét az Amatőr Kerékpáros Szövetség (AKESZ) által rendezett sorozatból, ahol csapatban ugyanilyen szép eredményt értek el. A magas színvonalú Tour de Zalakaroson *Szöllőssy Eszter* abszolút női I. lett 60 kilométeren. Itt az egyesület felnőtt tagjai (*Dombi Gábor*, *Hegyi Pál*, *Szakács Krisztián*, *Vikartovszky János*, Galaczi Miklós) a csapat-időfutamban újoncként középmezőnyben végeztek. Eszter az országúti Országos Bajnokság mezőny, illetve időfutam ágában is II. helyen végzett. Szintén az OB-n *Orosz Lili* mezőnyben III., időfutamban IV. helyezést ért el, XCO Magyar Kupa összetettben III. lett. *Kiss Kata Emma* az XCO OB-n a dobogó második, Magyar Kupa összetettben a harmadik fokára állhatott fel. A Balaton Úszó Iskola időfutam-versenyén korosztályában *Balogh Zsombor* és Dombi Gábor I., Galaczi Miklós III. helyen ért célba. Örülnek a szép eredményeknek, de a csapatkapitány hangsúlyozza, a tavalyi év inkább arról szólt, hogy megtanítsák a fiatalokat versenyzőnek lenni. Az idei év elejére tervezett külföldi edzőtáboruk a vírus miatt elmaradt. Van öt új igazolásuk, és ami nagyon fontos az utánpótlás szempontjából, hogy 6-7 éves gyerekekről van szó, rájuk kiemelt figyelmet fordítanak.

DEVM ZIRC KÉZILABDA CSOPORT

A zirci kézilabdás csoport a járványhelyzet tavaszi időszakában kültéren, a rekortán pályán tartott edzéseket, majd augusztus utolsó hetében magas részvételi aránnyal megtartották az edzőtáborukat. – Nem jellemző a lemorzsolódás a csoportban, a szeptemberi toborzó is jól sikerült, harminc új növendék csatlakozott, akik közül egyetlen gyermeket sem vesztettünk el – mondta el érdeklődésünkre *Somogyi Tünde* csoportvezető-edző. Ugyanakkor hozzátette, a járvány második hulláma felborította az életüket, a szülők véleményének a figyelembevételével úgy döntöttek, hogy elővigyázatosságból, az egészséget szem előtt tartva visszalépnek a bajnokság őszi szezonjától. Az edzések viszont folyamatosan zajlottak a tornateremben az általános iskola és fenntartója engedélyével. A eddig háromtagú edzői csapathoz szeptemberben csatlakozott *Borsos-Rottenbücher Anita*. Annál is inkább szükség volt erre, mert már mintegy kilencven növendékkel foglalkoznak Zircen. Az elhivatottságot pedig mi sem bizonyítja jobban, minthogy edzőik közül többen is képzik magukat. Januárban folytatódott a felkészülés az edzésekkel, a tavaly életre hívott „Zirc Kupa” kézilabda-versenyt azonban sajnos nem tudták megtartani. A bajnokságban való indulást most már vállalják, az U8-tól az U13-ig minden korosztályban indítanak csapatot, olyan korcsoportban is megméretik magukat, ahol eddig nem. A csoportvezető-edző végül örömét fejezi ki, hogy egyre több zirci gyermek élvezi a játék és a kézilabdasportág örömeit.

BALATON VÍZILABDA KLUB

A tavaszi „karantént” követően június elsejével indult újra az élet a balatonfűzfői székhelyű Balaton Vízilabda Klub háza táján, azóta a járványügyi szabályok betartásával folyamatosan edzenek, csak az uszoda év végi felújítása miatt szünetelt rövid ideig az edzésprogram. Erről *Kerekes Csongor* klubelnök beszélt. A vízilabda-egyesület zirci jelenléte korlátozott volt az elmúlt évben a Tanuszoda járványhelyzet miatti zárvatartása okán, ami jelenleg is tart. Voltak olyan szülők, akik felvállalták, hogy elviszik gyermeküket edzeni Fűzfőre. Szeptemberben toborzót hirdettek városunkban is, melyre volt érdeklődés, de a helyi edzések hiányában ennek eredményét nem lehet értékelni. A több zirci játékost is soraiban tudó Balaton Vízilabda Klub csapatai szokásukhoz híven szépen szerepelnek a jelenleg is folyó bajnokságokban – érdekeltek a dunántúli és az országos mezőnyben is –, a korosztályos fiúcsapatok többsége bejutott a felsőházi rájátszásba, és már két lánycsapatot is tudtak indítani a pontvadászatokban. A klubelnök kiemeli számunkra, hogy három olyan játékos is bekerült a válogatott keretbe, akik Zircen kezdték el a vízilabdát, közülük ketten zirciek is: a korábban városunkban „Év Sportolója” díjazásban is részesülő *Maser Márk* az U15-ös válogatott tagja, és esélyes arra, hogy bekerüljön a nyári Európa-bajnokságon résztvevő magyar csapatba. A szintén zirci *Finta Zsuzsanna* a 2007-es korosztályban vált tagjává a válogatott keretnek.

ZIRCI TENISZ KLUB SPORTEGYESÜLET

A Zirci Tenisz Klub Sportegyesület a nyár folyamán, a korlátozások feloldását követően újra el tudta kezdeni az edzéseket és egy egyhetes tábor lebonyolításában is közreműködtek, melyre a „Három generációval az egészségért” program keretében került sor – tájékoztatott *Németh László* elnök, aki a táborban a sportprogramok felelőse volt. Négy alkalommal tizennyolc – zirci és olaszfalui – gyermek számára tartottak teniszfoglalkozásokat, sorversenyeket, sikerült a sportág alapjait megtanítani a résztvevőknek. Egy fejlesztést is elvégeztek a pályán, a két hosszanti oldalon történt meg a drótháló kicserélése. Március végén, április elején – ahogy az időjárás engedi – nekilátnak a sportlétesítmény felújítási munkálatainak, a salakot már megrendelték ehhez. A versenyeken történő indulás még kérdéses, de az egyesületen belül szeretnék folytatni a teniszéletet. Új tagokkal is gyarapodtak az elmúlt időszakban, és továbbra is nyitott a klubhoz történő csatlakozás mindenki számára, jelenleg mintegy huszonöt-harminc főt számlálnak. A klubelnök az Országos Tenisz Szövetség kezdeményezéséről is beszél, amely szeretné bevezetni az általános- és középiskolákban, testnevelés órák keretében a tenisz sportágat. Ha ez megvalósul, abban helyi szinten mindenképpen közreműködnének, hogy minél több fiatalt vonjanak be az egyesületbe.

RITMUS TÁNC- ÉS MOZGÁSMŰVÉSZETI EGYESÜLET

A tavaszi szezont és az edzéseket elvitte a járvány első hulláma, így nyáron volt mit bepótolniuk a versenytáncosoknak. A Vincze Judo Club Zirc jóvoltából folyamatosan zajlottak a foglalkozások az „áruházi” dojóban *Finta Dóra* táncpedagógus vezetésével, sor került három edzőtáborra és workshopok-at is tartottak, amit nagyon élveztek a növendékek. Vendégük volt többek között *Túri Lajos Péter* táncművész, koreográfus is – mondta el visszatekintésében *Vincze Lajosné* elnök. Szeptemberben megtörtént a beiratkozás, szép számmal érkeztek új növendékek, közöttük egészen kicsik is, de mire ők igazán belejöttek volna, beköszöntött a járvány második hulláma. Két versenyen tudtak csak részt venni, de ezek nagyon jól sikerültek a számukra, a veszprémi és balatonfüredi vendégszereplés alkalmával összességében húsz arany-, hat ezüst- és négy bronzérem volt a termés. November elejétől, a veszélyhelyzet újabb kihirdetésétől kezdődően kénytelenek voltak felfüggeszteni a tornatermi edzéseket, és elmaradt a tervezett karácsonyi gálaműsor is. Megfelelő felkészülés hiányában az esetlegesen megrendezésre kerülő tavaszi versenyeken történő részvétel is képlékeny még. Az egyesületi elnök mindenesetre reméli, hogy hamarosan a „régi ritmus” szerint zajlik majd minden, az év végén nagyszabású gálaműsorral szeretnének „visszatérni”.

FOOTBALL CLUB ZIRC SPORTEGYESÜLET

Veretlenül vezeti a megyei másodosztályú bajnokságot a Football Club Zirc Sportegyesület felnőtt csapata, az ifik is a tabella éléről várhatják a folytatást, emellett több korosztályban dobogón vagy dobogó közeli helyen állnak, futsal szakágban szintén. – A megyei első osztályba való feljutást tűztük ki célul, ennek megfelelően minőségi igazolásokkal erősítettük meg a csapatot a nyáron és a saját nevelésű játékosainkat is sikerült beépíteni a felnőttek közé – mondja *Kottyán Károly* klubelnök, hozzátéve, hogy idő kellett ahhoz, mire sikerült egy ütőképes csapatot összeállítani. Mindemellett a hozzáállásban, az edzéslátogatottságban, a közösségért való tenni akarásban látja a vezető az okát annak, hogy ilyen eredményesen szerepelnek a 2020–2021. évi bajnokságban, jó eséllyel pályázva az első osztályba való feljutásra. Ehhez a feltételek adottak, a látványsportokat érintő támogatási forma biztos alapot ad a működésükhöz. Nem volt könnyű felkészülni a tavaszi szezonra, hiszen a járványhelyzet miatt a tornatermekben nem edzhettek, a műfüves pályát vették igénybe erre a célra, de a legkisebbeket nem merték kitenni az időjárás ártalmainak, náluk szüneteltek télen az edzések. Százhúsz felett van már az igazolt játékosaik száma, összesen hét edzővel dolgoznak a különböző korosztályokban, közöttük többen játékosai is a klubnak. A klubelnök bízik a jó folytatásban, hogy a következő bajnokságban újra megyei I-es csapata lehet a városnak.

VINCZE JUDO CLUB ZIRC

Az ellenfelek helyett a Vincze Judo Club Zircnek is többnyire a járványhelyzettel kellett megküzdenie az elmúlt évben. Nyáron azért tudták folytatni az edzésmunkát, jobbára az övvizsgákra való felkészítés jegyében. A rendkívül népszerű edzőtábort a vírus újra érzékelhető erősödése miatt nem tartották meg augusztusban, és ugyanígy döntött több judo-klub is – mondta el érdeklődésünkre *Vincze Ferenc* klubelnök. Ősszel több verseny is elmaradt, számottevő eredményt nem lehet említeni ebből az időszakból. Volt érdeklődés az egyesületbe történő beiratkozásra, de a veszélyhelyzet november eleji kihirdetését követően, a törvény értelmében csak a versenyszerűen sportolók végezhetnek edzésmunkát a teremben, az év vége felé pedig úgy döntöttek, hogy elővigyázatosságból felfüggesztik a foglalkozásokat, és csak egy hónappal később indultak újra. Indulnak majd több nívós viadalon, közöttük Magyar Kupa és Országos Bajnokságon való részvétel is tervben van. A naptárban augusztus 9-re írták be a házi rendezésű edzőtábort, remélik, hogy idén már sikerül megvalósítani. – Újra fel kell állnunk, a legfontosabb feladatunk, hogy rendet tegyünk a fejekben – utal a klubelnök a járvány okozta nehézségekre, bízva abban, hogy minél hamarabb visszaáll a régi rend, és teljes létszámmal edzhetnek majd a zirci dojóban. Kiemeli azt is, hogy két felnőttjük, *Kupcsik László* és *Kaszás Attila*, sok időt és energiát áldozva rá az év végén sikeres fekete öves vizsgát tettek, 1. danos mesterfokozatot szerezve.

Kelemen Gábor

Sikeresek a sárga autóval, a jövő lehet rózsaszín is

Kiemelkedő eredményekkel zárta az elmúlt évet a *Kocsis Imre*, *Henszelmann Zsolt* ralis páros. Az Országos Bajnokságban és a Déli Régióban is második helyen végeztek a kategóriájukban, a Mikulás Rallye-t pedig megnyerték. A zirci autóversenyzőt eddigi pályafutásáról és jövőbeni terveiről kérdeztük. Navigátora is megszólalt a riportban.

Henszelmann Zsolt (balról) és Kocsis Imre a Mikulás Rallye-n elnyert első díjjal

A műhelyi szemlét, a jelenleg pihenő versenyautó megtekintését követően abban a szobában ülünk le beszélgetni, ahol egy üveges szekrény polcai zsúfolásig megteltek trófeákkal, és bizony egy másik bútordarab is szükséges ahhoz, hogy elférjenek a kupák, érmek.

– 2006-ban egy Zsigulival kezdtem a pályafutásomat. A következő évtől már komolyabban vettem a versenyzést, 2007 és 2010 között minden évben kategóriabajnokok lettünk, majd 2011-ben kényszerű okok miatt abba kellett hagynom. 2018-ban kezdtem újra ralikrosszban, majd a Hans barátommal (Henszelmann Zsolt) egy szezont teljesítettünk a Rába Ringen. Tavaly épült az új autó, mert rallye3 kategóriában szerettünk volna indulni, és szerencsére sikeresek lettünk az elmúlt évben – foglalja össze az eddigi fontosabb állomásokat Kocsis Imre, akit már gyermekkorában megcsapott a rali szele, hiszen édesapja is versenyző volt.

Két éve alkotnak párost Henszelmann Zsolttal, és hogy milyen jól működnek együtt, arra példa többek között az Országos Bajnokságban és a Déli Régióban elért második helyezés és a Mikulás Rallye megnyerése. Ez utóbbi verseny különösképpen emlékezetes marad számukra, és nemcsak azért, mert elsőként hajtották át a céldobogón: Imre ugyanis rajtszámukat, a 117-est vette figyelembe a célkitűzésnél, ennek megfelelően kategória első, Suzuki Kupa első és abszolút hetedik hely szerepelt a tervben, és mindez valóra is vált.

– Még mindig nem tudom, mit keresek a jobb oldalon – mondja Henszelmann Zsolt, utalva arra, hogy korábban ő is sokáig pilóta volt, előfordult, hogy versenyen is találkoztak jelenlegi társával, akkor még ellenfélként. 2009-ben, amikor beindította vállalkozását, felhagyott a versenyzéssel, aztán sok évvel később egy zalaegerszegi autóstalálkozón összefutottak Imrével, aki feltette neki a kérdést: „Mi lenne, ha beülnél mellém?”. Zsolt úgy döntött, hogy belevág, és eddig jól megfelelt az új szerepkör adta kihívásoknak. Úgy látja, a legfontosabb a kölcsönös bizalom, ami meg is van kettejük között. A harmadik évet kezdték meg együtt, kell még idő, hogy összecsiszolódjanak, de az eddig elért eredmények is azt bizonyítják, jó úton haladnak a cél felé. – Minél jobban ütemre kell mondani az információt a pilótának, hogy fel tudjon készülni egy adott szakaszra, kanyarkombinációra, ő pedig improvizál és megoldja – érzékelteti a vezetőéhez hasonlóan felelősségteljes és fontos feladat lényegét a navigátor.

És van egy harmadik tényező is, maga a versenyautó, amely figyelemfelhívó sárga színével, támogatók hosszú soráról árulkodó matricákkal felruházva a Kossuth utcai műhelyben várja a szezon kezdetét. Utcai személyautóból transzformálták versenygéppé, Imre a mobiltelefonján pörgeti végig az átalakítás folyamatát, és rácsodálkozik az ember, hogy „miből lesz a cserebogár”. – Teljesen kipakoltuk, lekapartuk, szétszedtük, becsöveztettük, újraépítettük. Volt egy jó barátom, aki a festésben segített. Kevés időnk volt arra, hogy összerakjuk. Kis költségvetésű autóról van szó, amihez viszonylag olcsón lehet alkatrészt szerezni, nem utolsósorban édesapám ezzel foglalkozik, így értünk is hozzá. Az persze nem kizárt, hogy később majd egy másik autóval folytassuk a versenyzést, ha erre lehetőségünk nyílik.

Az országos bajnokságban történő induláshoz megalapították a Bakony Rali Szabadidősport Egyesületet, melynek a két versenyző mellett a baráti körből kialakuló támogatók a tagjai. Gyakorlásra nagyon nincsen lehetőségük, nem engedhetik meg, hogy a gumikat elkoptassák erre a célra, ezért a versenyek előtti pályabejárásra helyezik a hangsúlyt, hogy minél több információt elraktározzanak, feljegyezzenek az indulást megelőzően. Segítségükre vannak nagy tapasztalattal rendelkező, jó nevű versenypilóták, akik egy adott pálya előnyeire, hátrányaira készítik fel a párost, tanácsokkal szolgálnak például a guminyomásra, futómű-beállításra vonatkozóan. Zsolt Veszprémben él, Imre Zircen, de azt mondják, napi kontaktusban vannak egymással, mindent átbeszélnek és átszellemülnek a versenyek előtt.

A zirci pilóta az „alázat” szót említi elsőként, amikor arról kérdezzük, mi szükséges ahhoz, hogy valakiből jó autóversenyző váljék. Hozzáteszi azt is, hogy nagyon sok felkészülést, háttérmunkát igénylő sportágról van szó, s mindehhez nagy szükség van a család türelmére, a baráti segítségre és a támogatókra. Jó érzéssel tölti el a ralis párost, hogy a versenysporthoz nélkülözhetetlen szponzorok mellett nagyon sokan szurkolnak is nekik, ezt főleg a közelben megrendezésre kerülő Mikulás Rallye-n szokták megtapasztalni, ahol sokszor mínuszokban, fütyülő szélben állnak a pálya szélén a nézők, de előfordult olyan is, hogy távolabbi helyeken, idegenektől kaptak biztatást. Bizony hiányozni is fog a közönség, hiszen a továbbra is fennálló veszélyhelyzet miatt egyelőre „zárt kapuk” mögött veszi kezdetét majd a szezon.

Az idei évben hét-nyolc rajtot terveznek, a déli és az északi régió futamain is szeretnének ott lenni. Imre gyerekkori álma, hogy Egerben leguruljanak a céldobogón, amire reményei szerint lesz lehetőség. A távolabbi helyszínek mellett a Mikulás Rallye sem maradhat ki a versenyek sorából, annál is inkább, mert kategóriájukban címvédőként indulhatnak a megmérettetésen.

Az országoson és a déli régióban elért második helyezéseket szép eredményként könyvelik el, ugyanakkor hozzáteszik, idén szeretnének javítani, ennek megfelelően az autó is fejlesztésére is sor került télen. A tavalyi évben el voltak maradva a többiektől a gumik minőségében, most már ehhez a szinthez is felzárkóztak, emellett új váltóval vágnak majd neki az idei első, orfűi versenynek. Amint lehetőség lesz rá, szeretnének egy erősebb motort is a versenygépbe.

Amikor a továbbiakról kérdezzük a párost, nem lehet kétséges, hogy folytatják együtt, nemcsak sporttársak, hanem barátok is, amíg idejük és az anyagi helyzet lehetővé teszi, versenyeznek. Persze az autósportban is van egy bizonyos korhatár, melynek elérését követően sokan felhagynak a versenyzéssel, Imre azonban egy kicsit másként határozza meg a pályafutás további szakaszát, előrevetítve egy jövőképet is: – Addig versenyzek, amíg a kislányom, Jázmin be nem ül helyettem. Ha arról van szó, rózsaszínre is átfestem az autót.

KG